



ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

ΚΥΚΛΟΣ ΣΧΕΣΕΩΝ ΚΡΑΤΟΥΣ – ΠΟΛΙΤΗ

ΣΥΝΟΨΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ

Θέμα: Επιβολή προστίμου σε ιδιοκτήτες αναπηρικών ΙΧ αυτοκινήτων για καταβολή μειωμένων τελών κυκλοφορίας εξαιτίας λάθους του Υπουργείου Οικονομίας & Οικονομικών

Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη: Καλλιόπη Σπανού

Ειδικός Επιστήμονας: Μάριος Πρωτοπαπάς

Αθήνα, Σεπτέμβριος 2009

Θέμα: Επιβολή προστίμου σε ιδιοκτήτες αναπηρικών ΙΧ αυτοκινήτων για καταβολή μειωμένων τελών κυκλοφορίας μετά από αποστολή λανθασμένων ειδοποιητηρίων από το Υπουργείο Οικονομίας & Οικονομικών

Περίληψη

Στον Συνήγορο του Πολίτη προσέφυγε φορολογούμενος, κάτοχος αναπηρικού ΙΧ αυτοκινήτου το οποίο εισήχθη στη χώρα από τη Γερμανία και εκτελωνίστηκε το 2003. Το όχημα ήταν 1796 κ.ε., ο δε φορολογούμενος πολίτης είχε ποσοστό αναπηρίας 67%. Για το λόγο αυτό, αν και κατέβαλε μειωμένα τέλη ταξινόμησης για το όχημα, παρέμεινε υπόχρεος στην καταβολή κανονικών τελών κυκλοφορίας (ύψους 146 ευρώ), καθώς απαλλαγή -σύμφωνα με το νόμο- παρέχεται μόνο για αναπηρικά οχήματα μέχρι 1650 κ.ε. (για τα οποία καταβάλλεται ως τέλος το συμβολικό ποσό των 3 ευρώ).

Τα έτη 2005, 2006, 2007 και 2008 το Υπουργείο Οικονομίας & Οικονομικών απέστειλε στον πολίτη ειδοποιητήρια καταβολής τελών κυκλοφορίας ύψους 3 ευρώ. Ο πολίτης καλοπίστως κατέβαλε τα αναγραφόμενα ποσά και παρέλαβε τα αντίστοιχα ειδικά σήματα.

Το 2007, μετά από έλεγχο που πραγματοποιήθηκε στο Στ' Τελωνείο Πειραιά (δια του οποίου εισήχθη το ΙΧ του πολίτη), διαπιστώθηκε ότι λανθασμένα αποστέλλονταν ειδοποιητήρια τελών ύψους 3 ευρώ και με το υπ' αριθμ. 14883/14-5-2007 έγγραφο το Τελωνείο ειδοποίησε την αρμόδια Δ.Ο.Υ. Άνω Λιοσίων να φροντίσει για την είσπραξη των κανονικών τελών κυκλοφορίας. Η εν λόγω Δ.Ο.Υ. όμως δεν προέβη σε καμία ενέργεια κατά την διάρκεια του 2007 αν και υπήρχε επαρκές χρονικό περιθώριο. Δεν ειδοποίησε τον πολίτη για την οφειλή του, ούτε ενημέρωσε -ως όφειλε- τις λοιπές συναρμόδιες αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου (Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων) προκειμένου να διορθωθούν τα εσφαλμένα στοιχεία και να αποστέλλονται στο εξής ειδοποιητήρια με τα κανονικά τέλη κυκλοφορίας. Η παράλειψη αυτή της Δ.Ο.Υ. είχε ως αποτέλεσμα να σταλεί και για το 2008 λανθασμένο ειδοποιητήριο στον πολίτη.

Το επόμενο έτος, δηλαδή το 2008, η Δ.Ο.Υ. Άνω Λιοσίων προέβη σε έλεγχο του φακέλου του πολίτη και στη συνέχεια με ατομική ειδοποίηση χρεών βεβαίωσε εις βάρος του τα οφειλόμενα κανονικά τέλη κυκλοφορίας για τα έτη 2005-2008, **επιβάλλοντας παράλληλα και αυτοτελή πρόστιμα για κάθε ένα έτος συμπεριλαμβανομένου και του 2008¹.**

Σε επικοινωνία της Αρχής με το αρμόδιο Τμήμα της Δ.Ο.Υ., η Προϊσταμένη αυτού επικαλέσθηκε Απόφαση του Υπουργού Οικονομίας & Οικονομικών προκειμένου να δικαιολογήσει την επιβολή των αυτοτελών προστίμων και τον χειρισμό του όλου θέματος από την πλευρά της Υπηρεσίας της. Ο Συνήγορος του Πολίτη επεσήμανε ότι η επίκληση της εν λόγω Υπουργικής Απόφασης στην προκειμένη περίπτωση είναι ατελέσφορη καθώς είναι γενικής φύσεως (ρυθμίζει την βεβαίωση τελών κυκλοφορίας και προστίμου σε περίπτωση προμήθειας ειδικού σήματος ή καταβολής μειωμένων τελών). Δεν λαμβάνει δηλαδή υπόψη δυο σημαντικές παραμέτρους του συγκεκριμένου θέματος, α) την ευθύνη της ίδιας της Διοίκησης, η οποία με δική της υπαιτιότητα εξέδωσε τα λανθασμένα ειδοποιητήρια και παρέλειψε να διορθώσει τα λανθασμένα στοιχεία εγκαίρως και β) το γεγονός ότι τα σφάλματα των εμπλεκόμενων υπηρεσιών του Υπουργείου δημιούργησαν

¹ Σύμφωνα με το Ν.2873/2000, άρθρο 28, παρ.2, «Σε περίπτωση εκπρόθεσμης προμήθειας του ειδικού σήματος ή παράλειψης προμήθειας ή καταβολής μειωμένων τελών κυκλοφορίας επιβάλλεται από τη Δ.Ο.Υ. πρόστιμο ίσο με τα τέλη κυκλοφορίας που αντιστοιχούν στο όχημα...».

προβλήματα και επιβάρυναν **ανάπηρους φορολογούμενους**, δηλαδή τα μέλη μιας κοινωνικής ομάδας τα οποία εξ ορισμού χρήζουν ιδιαίτερης φροντίδας, αντιμετώπισης και αυξημένης επιμέλειας από πλευράς αρμοδίων κρατικών υπηρεσιών και φορέων.

Καθώς, σύμφωνα με τα στοιχεία που δόθηκαν από τις αρμόδιες φορολογικές και τελωνειακές υπηρεσίες, το θέμα της έκδοσης λανθασμένων ειδοποιητηρίων δεν περιοριζόταν στην συγκεκριμένη αναφορά που είχε υποβληθεί στην Αρχή αλλά περιελάμβανε και εκατοντάδες άλλες περιπτώσεις αναπήρων φορολογούμενων, ο Συνήγορος του Πολίτη ζήτησε από το Υπουργείο να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για την αντιμετώπιση του όλου θέματος.

Ανταπόκριση της Διοίκησης

A) Όσον αφορά την συγκεκριμένη υπόθεση, το Υπουργείο Οικονομίας & Οικονομικών αναγνώρισε την υπαιτιότητα των υπηρεσιών του και αποφάσισε να προβεί σε ολική διαγραφή των προστίμων που επιβλήθηκαν στον πολίτη εξαιτίας της καταβολής μειωμένων τελών κυκλοφορίας, με αποτέλεσμα να κληθεί αυτός να πληρώσει μόνο τα αναλογούντα νόμιμα τέλη χωρίς πρόσθετες επιβαρύνσεις.

B) Εν συνεχεία, τον Ιούλιο του τρέχοντος έτους, το Υπουργείο αντιμετώπισε συνολικά τις περιπτώσεις λανθασμένης καταβολής τελών κυκλοφορίας υπαιτιότητάς του, προβλέποντας τη μη επιβολή προστίμου στις περιπτώσεις αυτές (υπ' αριθμ. ΠΟΛ. 1096 Εγκύκλιο (1075567/732/Τ.&Ε.Φ. της 30-7-2009) με θέμα: «Καταβολή μειωμένων τελών κυκλοφορίας από λόγους μη οφειλόμενους αποκλειστικά στην υπαιτιότητα του φορολογούμενου»).